

Nimic mai frumos

De *Oliver Bukowski*

Născut în 1961 în Cottbus (în fosta RDG), **Oliver Bukowski** a absolvit Filozofia, dar a lucrat și ca DJ profesionist ca să-și întrețină familia. A început să scrie în 2010. Are și o prodigioasă carieră didactică, specializarea „Szenisches Schreiben” („scris pentru scenă”), care l-a purtat deja prin câteva universități. A scris în jur de 30 de piese de teatru, pe lângă scenarii și un număr impresionant de texte radiofonice. Dintre numeroasele premii și nominalizări pe care i le-au adus piesele sale, se cuvin reținute *Premiul Gerhart Hauptmann* (1994), *Premiul Gemran pentru Teatru Tânăr* (1996), *Premiul Institutului Goethe la Mülheimer Theatertage* (1998), *Premiul pentru cel mai bun dramaturg la Mülheim* (1999). Relevant, pentru succesul pieselor sale, e faptul că multe dintre ele au cunoscut numeroase montări: *Londn-L.Ä.-Lübbenau*, de pildă, a fost montată în nu mai puțin de 19 teatre din Germania.

Sinopsis

Distribuția: 1 f

Genul: Comedie (amăruie)

Are un nume tipic bukowskian, Mechthild Magda Huschke, are 57 de ani și e singură. Pentru viața pe care a dus-o până acum, nimeni nu are motive s-o invidieze. Numele de familie i-a rămas de la un soț brutal, care o bătea și o umilea de față cu prietenii: o pune să le arate sexul, în care aceștia aveau dreptul să introducă o sticlă de șampanie (ce-i drept, format *piccolo*) contra unei sume de bani. Dar Mechthild – (e o fire mult prea complexă ca să-și zică Magda!) – nu e o victimă, așa că un astfel de soț nu avea cum să trăiască mult. După ce l-a ucis, ea a făcut închisore, apoi a trecut și printr-o instituție psihiatrică. Asta nu i-a afectat tonusul, vitalitatea, optimismul, și nici umorul ei n-a avut de suferit.

Singurătatea și-o umple cu ciocolata Merci și cu gherila pe care o poartă cu vecina ei curioasă, Gretsche. O vecină pentru care a și interpretat, cu exces de temperament, noaptea fierbinte (imaginară?) petrecută cu studentul, știind că aceea stătea cu urechea pe paharul lipit de peretele care o despărțea de camera

ei. Un student care, crede ea, o iubește. (Nu de alta, dar acesta i-a scris chiar și o poezie.) Cu toate că în micul text publicat la rubrica de profil din ziar, ea anunțase că nu dorește decât o simplă relație de prietenie. Dar, la întâlnirea de la cafenea, Mechthild s-a ales și cu acel bonus liric.

Așa că, acum, ea îl așteaptă plină de speranță. Dereticând, ștergând praful, aranjând una, alta. Oare de când îl așteaptă? Sunt ore? Zile? Săptămâni? În ținuta ei ridicolă, scena finală o surprinde pe tocul ferestrei. Nu cumva are de gând să-și pună capăt zilelor? Dar tocmai atunci se aude soneria. Și, cum ea nu se grăbește să deschidă, se aud și bătăi în ușă. Iar noi, cititorii și spectatorii, ne dorim ca ea să deschidă și-n ușă să fie cineva cu care Mechthild să-nceapă, în sfârșit, să trăiască.

Comentariul lui Scora

Autor care frecventează fără complexe cultura pop și *entertainmentul*, Bukowski aduce, în teatru, un umor aparent frust, personaje marginale social și situații ce par a ține de comedia de consum. De altfel, el își subintitulează uneori piesele „comedii de bulevard”. Ceea ce, desigur, e o mare capcană. Nu pentru că nu ne-ar face să râdem în hohote. Dar dramele lui au calitate literară, un meșteșug al limbii de mare forță, personajele au profunzime psihologică, par indestructibile (dau senzația, după cele mai brutale lovituri ale soartei, că sunt în stare să se ridice la loc ori de câte ori e nevoie), umorul e nu o dată brutal de direct și, așa cum s-a observat, cu toată dragostea lui pentru personajele sale, Bukowski nu le cruță, nu le inventează happy end-uri facile. Aproape toate piesele lui se termină cu o moarte. Și totuși, sunt comedii...

Detalii tehnice

Premiera absolută a avut loc în ianuarie 1998, la Mecklenburgisches Staatstheater Schwerin, în regia lui Ernst M. Binder.

În România, piesa nu fost încă reprezentată scenic, ci doar ca spectacol-lectură.

Drepturile de reprezentare: Gustav Kiepenheuer Bühnenvertriebs-GmbH Schweinfurthstrasse 60, 14195 Berlin, Telefon 030 - 897 18 40 Fax 030 - 823 39 11. E-mail: info@kiepenheuer-medien.de.

Mostră text

1.

(Ea, răvășită, face patul cu mișcări energice. La radio: ceva gen Dan Spătaru, „Drumurile noastre toate....”, echivalentul german. Ea participă, uitând de sine. La început, se mulțumește să fredoneze, apoi mai tare, pentru ca până la urmă să se lase pătrunsă de tot.

La urmă, epuizată și tâmpită de fericire, se așază pe pat.

Scurtă pauză de revenire la realitate.)

(Se mai uită o dată după „El”, care a plecat ceva mai înainte. Își aranjează părul, suspină.) Maica mea Cristoase! Mamă, ce-a putut să-mi facă, ce mi-a mai făcut tipul, da' ce nu mi-a făcut...! Roșesc numa' când mi-aduc aminte.

(suspină, adulmeacă, își face vânt cu mâinile, inhalează.)

Da' un pic (*adulmecă*), un pic tot să mai simte... da' parcă după așa o prestație poa' să te mai deranjeze un pic dă transpirație, acolo? Și p-ormă până și transpirația lui are destincție – are, așa, un iz dă miros dă scorțișoară.

Iisuse Cristoase: dâ n spate, dâ n față, și sus, și jos, și p-o parte, și pă ailaltă – și acuma îmi mai vâjâie urechile. Tremuram ca o piftie, la urmă...

Nici nu vreau să știu ce-o fi crezând alde Gretsckhe. Vreau să zic: Șade și ea și-și bea cafeaua ca omu' și d'odată, dă alături, gălăgie și răgete ca-n staul. Și pân pereții ăștia s-aude tot, tot. Și cum să mai aude. Unde mai pui că asta are auzu' ascuțit dâ n naștere. Plus ce și l-a mai format dă când s-a mutat la oraș, la bloc. Și-n plus vă spun io că „operează” cu paharu' lipit dă perete. Mare porcărie, chestia asta, părerea mea, așa ceva nu să face. Să intri nepoftit în SFERA PRIVATĂ la alți oameni.

Ei da, da' dă funcționat funcționează. Asta așa e.

Nici nu vreau să știu ce-o fi gândind aia acum.

... Mă rog, chiar așa dâ n cale afară dă gălăgioasă n-am fost io, totuși. El nici atât. El chiar dă loc. Un tip tăcut. Foarte frumos. Tot mereu atent la ce i-ar plăcea femeii mai mult și mai mult...

Deci, chiar că n-aș vrea să știu ce-o fi zicând aia...

Cu toate că...

(...)

„Femeie cu isperiență” - (*chicotește*) – IO, „femeie cu isperiență”. – Dac-ar ști el! Numa’ atâta zic: dân spate, dân față și tot tacâmu... Iisuse! Câte chestii pă lumea asta... (*mândră*) Da’ dă gemut am gemuuut, și n-am făcut fasoane, n-am făcut dăloc fasoane. Chiar și atunci când mi-a tras-o anal, dă gemut s-a gemut ca... ca... păi da, ca o femeie cu isperiență. Numa’ c-a trebuit să mă gândesc tot timpu’ la cum a făcut el când și-a dat ochelarii jos dă pă nas.

(*demonstrează*) Că cică își „rătăcise toculețul” dă la ochelari. „Toculeț” și „rătăcise” – în timp ce io n-aveam nimic pă mine pă dădăsupt, pă sub halatu dă baie. Ei, nu, nici chiar nimic dă tot. O pereche dă ciorapi roșii tot aveam io, și nește tanga și-așa – un pic dă ceva așa mai colorat tot aveam io pă dădăsupt. Și pă urmă ăla: „toculeț” și „rătăcise” – ca femeie, o chestie d-asta te-nchide jos ca cum ai lega la gură un sac poștal.

Așază-ți tu acu’ ochelarii pă noptieră că vezi tu, gata, a zburat păsărica – zic io, cum îmi place mie să zic, cu păsărica și așa. Că cică ochelărașii ar putea avea dă suferit „în cursul activităților” – pă bune, așa a zis ăla, „activități”, la toată dragostea noastră, chiar așa i-a zis, „activități”! „Ochelărașii ar putea avea de suferit în cursul activităților noastre”.

Mechthild, mi-am zis io mie atunci, nu contează că ești dăja în uniformă, acușica-l iei dă ceafă și-l duci pă scări în jos: Adieu! Pă bune, așa era toată atmosfera. Un sac poștal e la o adică un sac poștal. Eram așa dă uscată, că dacă mi-ar fi tras o palmă peste cur, în față s-ar fi ridicat prafu’.

(*tace ursuză*)

Mda, numa’ că... Două sute dă euroi, atât dădusem pă toată recuzita; la o investiție ca asta, omu’ devine până la urmă dân cale afară dă răbdător.

În sfârșit: ochelărașii au reușit până la urmă să-și găsească locșoru’. Și jbang, m-am și trezit fără halatu’ dă baie, și p-ormă țin-te: Activități peste activități, atâta zic.

(...)

Ah, poiezia.... Nu prea o bagi dă seamă, când vine dântr-o fleancă dă bărbat. Da’ poezia scrisă e altceva. Deci:

(*recită*)

„Acolo unde ești TU
se deschid scoici”...

- (*râde prietenos*) Scroafă bătrână!

(*se adună la loc*)

Deci:

„Pentru Mechthild” – versiune de lucru

„Acolo unde ești Tu
se deschid scoici

(*își reprimă un rânjet cu mare efort*)

marea sărută țarmurile

(*reflectează:*)

marea sărută țărmurile
și pe petalele florilor
roua dimineții
e umezeala iubirii
unde întunericul și lumina
s-au dorit”

(*suspină*) Poieți în sus, poieți în jos, da’ vă spun io: Până la urmă, tot numa’ porcării au în cap. Vreau să zic, ăștia când vede așa o dimineată d-asta, cu roșu și tot tacâmu’, ăștia să gândește imediat la partea dă jos, cu tampoane și-așa. Numa’ că cu asta pesemne că-i mai greu să faci rime. Ba nu, poate că cu „prezoane” sau „patroane”. Tare-aș vrea io să văd poiezia aia dă dragoste în care e vorba dă prezoane.

„Acolo unde ești TU, iubito,
armele coboară
câinii tac

iar vântul captează orice strigăt și-l poartă departe”

„Captează” – pă bune, chiar așa scrie aici. O poezie cu numele meu – bun, versiune dă lucru – da’ orișicât: „Captează”, la faza asta mă simt d-a dreptu’ cocoană. „Captează”. Asta trebuia s-o dau io pă vremuri, cu Dieter: „Dieter”, trebuia io să zic, „acu’ o să-ți captez io gulașul ăsta cu varză și-o să ți-l port departe” – cel târziu a doua zi dimineată m-ar fi trimis la balamuc. Căcănar cum era.

(...)

Mă rog. Și cum venea mai departe?

„Vreau să mă topesc în tine,
ultima mea suflare
să poarte numele tău
ție îți aparțin
o tu ritm al pulsului meu
bătaia ta de pleoapă

Mă stinge.

Unde ești TU

Acolo pot eu să trăiesc

Unde ești TU

Acolo pot eu să dăruiesc

UNDE EȘTI TU

Al tău sărut

mi-e scut

și abțibild

adorata mea

Mechthild.”